

Τι πρέπει να πει ακόμα η Κυβέρνηση στο λαό

ΜΕΓΑΛΟ ΜΕΡΟΣ από την προβληματική που υπάρχει στην ανάλυση αυτή δεν είναι μόνο προβληματική του υποσημειούμενου. Είναι προβληματική που έχει απασχολήσει το Υπουργικό Συμβούλιο και άλλα κυβερνητικά όργανα του λεγομένου «Μεταβατικού Υπουργείου», από τις 4 Ιουνίου 1985 μέχρι πρόσφατα.

Σε δύο μάλιστα συνεδριάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου η προβληματική αυτή υπήρξε έντονη, ασκήθηκε αυστηρή κριτική των αντιπαραγωγικών δαπανών του 1985 και διαφάνηκαν καθαρά δυο τάσεις: Η μία έλεγε, «αλήθεια στο λαό και λιτότητα τώρα» και η άλλη απαντούσε «έχουμε περιθώρια και δεν χρειάζονται δραματικές αποφάσεις».

Ο υποσημειούμενος, φυσικά, δεν είναι ούτε με τη μια τάση ούτε με την άλλη. Απλώς θέτει την προβληματική αυτή προς συζήτηση, προκειμένου να διευκλύνει ακόμη και σκληρές αποφάσεις.

Δυο μήνες μετά

ΔΥΟ ΜΗΝΕΣ μετά τις εκλογές και τη νέα νίκη του ΠΑΣΟΚ και δέκα μέρες ύστερα από το νέο κυβερνητικό σχήμα, που το κίνημα το πρόβαλε ως πανάκεια, ο κάθε πολίτης (είτε είναι φίλος είτε είναι αντίπαλος της Αλλαγής) δικαιούται να ρωτήσει:

— Γιατί αυτή η γενική χαλάρωση και αυτή η γενική αμηχανία;

Ο απλός πολίτης, βέβαια, δεν μπορεί να δώσει απάντηση στο κοινό αυτό ερώτημα διότι του λείπει η σφαιρική πληροφόρηση και αδυνατεί να έχει μια, επίσης σφαιρική, εικόνα για τον τόπο — και κυρίως για τα πολιτικά και οικονομικά μας πράγματα. Μόνο την αίσθηση κάποιων καταστάσεων έχει και μόνο την κρισιμότητα ορισμένων παραμέτρων συνειδητοποιεί.

Και γράφουν, φυσικά, πολλές εφημερίδες ότι τον τελευταίο καιρό το ενδιαφέρον του πολιτικού κόσμου (και των παραγωγικών τάξεων) «εστιάζεται» ή «επικεντρώνεται» στα οικονομικά θέματα (όπου τα στοιχεία ανησυχίας είναι ανεξάντλητα) και στα θέματα πληροφόρησης, όπου οι στάσεις κλιμακώνονται από την απλή δυσσάρδεια ως τις ανοικτές αιτιάσεις — όμως, ο απλός πολίτης σκέφτεται ότι μια πολιτική παράταξη που έχει τέσσερα χρόνια πίσω της (πείρας) και τέσσερα χρόνια μπροστά της (προοπτικής) θα έπρεπε να ήταν πιο αντικειμενική (και, άρα, αυστηρή) για το παρελθόν και πιο βέβαιη (άρα, και αποφασιστικότερη) για το μέλλον.

Με σκεπτικισμό, όμως, ο απλός πολίτης βλέπει ότι ελάχιστοι ασχολούνται με την αυστηρότητα και την αποφασιστικότητα, ότι πολλοί προσπαθούν να διολισθήσουν από τις ανεπαίσθητες χαράμαδες του νέου νόμου για τη σύνθεση της κυβέρνησης για να «τακτοποιήσουν» περαιτέρω αρμοδιότητες, συναρμοδιότητες, μετακινήσεις αρμοδιοτήτων, συμμετοχές σε συλλογικά όργανα, τοποθετήσεις προσωπών κλπ. και ότι οι πλείστοι φαίνεται να ενδιαφέρονται για τον πολύτιμο χρόνο που παρέχεται άπρακτος.

Το σκεπτικισμό του απλού πολίτη επιτείνει το γεγονός ότι η οικονομία δεν πάει καθόλου καλά. Οχι, βέβαια, επειδή το λένε ή δεν το λένε οι διεθνείς οργανισμοί στις ειδικές εκθέσεις τους και όχι επειδή το υπαινίσσονται ή δεν το υπαινίσσονται κάποιοι (διακεκριμένοι ή μη) οικονομολόγοι. Αλλωστε, δεν χρειάζεται να είναι κανείς οικονομολόγος ούτε χρειάζεται να συντρώγει με τον κ. Ζολώτα ή με τον κ. Χαλικιά για να έχει μια γνώμη για την πορεία της οικο-

Η αλήθεια για την οικονομία

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΘΕΟΧΑΡΑΤΟΥ

νομίας. Κάνει μια βόλτα στην «πιάτσα», ρίχνει μια ματιά στην αγορά, αλλάζει δυο κουβέντες με έναν τουριστικό πράκτορα, επισκέπτεται έναν εξαγωγέα, συζητάει με έναν μικρομεσαίο, ανταλλάσσει απόψεις με έναν κατασκευαστή ή με κάποιο βιομήχανο και μορφώνει εύκολα γνώμη.

Η εικόνα

ΟΛΑ ΟΣΑ συζητάει (η δεν συζητάει) η κυβέρνηση στο Υπουργικό Συμβούλιο, ο απλός (αλλά απληροφόρητος) πολίτης τα υποπτεύεται και τα εικάζει ή επικίνδυνα διογκωμένα ή επικίνδυνα υποβαθμισμένα. Διότι σε αδρές γραμμές βλέπει:

1. Οτι η επενδυτική απραξία που άρχισε ο μεγαλοεπιχειρηματικός κόσμος από το 1974 (για να τιμωρήσει την παλινρρόση της Δημοκρατίας) συνεχίζεται και επιτείνεται (σε βαθμό) πέρα από κάθε όριο ασφαλείας.
2. Οτι η επενδυτική αυτή απραξία και οι δομικές αδυναμίες της ντόπιας βιομηχανίας — σε συνδυασμό με το υψηλό κόστος παραγωγής — οδηγούν με ρυθμούς άκρας ανησυχητικούς στην αποβιομηχανοποίηση της χώρας.
3. Οτι οι άδηλοι πόροι (και ειδικότερα το ναυτιλιακό, το τουριστικό και το μεταναστευτικό συνάλλαγμα) έχουν ήδη συρρικνωθεί και όλες οι ενδείξεις πείθουν ότι θα εξακολουθήσουν να συρρικνώνονται περαιτέρω.
4. Οτι η προσφυγή στο δανεισμό, αντί να *επιλύει,

σφραγίζει προβλήματα και ήδη εγείρονται αιτιάσεις για «υποθήκευση του μέλλοντος», για «κατασπατάληση του εισοδήματος των παιδιών μας» και για «μείωση της ανεξαρτησίας της χώρας».

5. Οτι η ανεργία είναι — και θα είναι — αύξουσα, θα υποσκάπτει την κοινωνική γαλήνη, θα θέτει υπό δεινή αμοιβήτηση τη δημοκρατική και σοσιαλιστική αξιοπιστία της πολιτείας και θα τροφοδοτεί τον παρασιτισμό και την εγκληματικότητα.

6. Οτι εκατοντάδες χιλιάδες μισθωτοί του δημόσιου τομέα παίρνουν σταθερή και προνομιακή μερίδα από το εθνικό εισόδημα, όχι μόνο χωρίς να παράγουν ανάλογα, αλλά δυσχεραίνοντας την παραγωγή και στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας.

7. Οτι η διάθεση δισεκατομμυρίων για μικρά κοινωνικά και δημοτικά έργα (πεζοδρόμια, πλατείες, δρομάρια, παρκάκια κλπ.) δεν συμβάλλει στην ανάπτυξη της παραγωγής, ενισχύει μόνο την κατανάλωση και προσφέρεται μόνο για πολιτικό όφελος σε προεκλογικές περιόδους.

8. Οτι η παραγωγικότητα της εργασίας συνεχώς πέφτει διότι ούτε η εκμηχάνιση της οικονομίας εκσυγχρονίζεται — περνώντας στη σημερινή

τεχνολογία — ούτε η εργασία προσφέρεται κατά το μέτρο της διατιμημένης αμοιβής της.

9. Οτι από το φετινό Μάρτιο κι εδώ που δρομολογήθηκαν οι πολιτικές εξελίξεις, οι πολιτικοί προϊστάμενοι της κρατικής μηχανής έχουν χαλαρώσει στο έπακρο τον έλεγχο και την επαγρύπνησή τους, — με αποτέλεσμα μια γενική — και καταστρεπτική για την οικονομία — αρρυθμία. Και

10. Οτι, ενώ η δραχμή συνεχώς διολισθαίνει, σε σχέση με τα κυριότερα ευρωπαϊκά νομίσματα, κανείς δεν είναι βέβαιος ότι η δραχμή βρίσκεται στις σωστές ισοτιμίες της και δεν είναι ακόμη υπερτιμημένη...

Η αλήθεια

ΠΟΛΛΑ ΛΕΓΟΝΤΑΙ και γράφονται αυτές τις μέρες αντιφατικά και αμφιλεγόμενα, αλλά εν πάση περιπτώσει από υπερβολικά μέχρι κακοπροαίρετα, για «κέντρα προπαγάνδας», για «ένα μονάδα πλύσης εγκεφάλου», για «ινστιτούτο αποπληροφόρησης», για «γραμματείες επικοινωνίας», για «καπέλωμα των κρατικών μέσων επικοινωνίας, κλπ. κλπ.

Δεν θα σχολιάσουμε τις σχετικές φήμες και τα σχετικά δημοσιεύματα. Απλώς, με αφορμή τα διάφορα σχέδια (μεγαλεπήβολα και μη) που γεννούν τις φήμες και

Αποφάσεις για το επίπεδο ζωής και την πορεία της παραγωγής

«Εβδομάδα αποφάσεων» από αύριο για την Κυβέρνηση σε ολόκληρο το φάσμα της οικονομίας. Πρέπει να μεθοδευτούν οι αυξήσεις στο ηλεκτρικό, τα καύσιμα και τα εισιτήρια με παράλληλη νέα ρύθμιση της ΑΤΑ η οποία προορίζεται να γίνει μοχλός για την αύξηση της παραγωγικότητας. Πολλή δουλειά, λοιπόν, για τον κ. Σημίτη και τους υπουργούς των οικονομικών και παραγωγικών υπουργείων.

χων και της μπουρζουαζίας.

● Ο λαός δεν γνωρίζει τίποτε για το εξωτερικό χρέος και για τους ρυθμούς της διευρύνσής του, — γεγονός που σημαίνει ότι δεν γνωρίζει πόσο χρεώνονται (ερίμην τους και ερίμην του) τα παιδιά του και πόσο υποθηκεύεται το σπιτάκι που τους κτίζει ή οι οικονομίες που τους καταθέτει στην τράπεζα.

● Ο λαός δεν γνωρίζει ούτε αν θα υποτιμηθεί η δραχμή, ούτε αν μας ωφέλησαν οι προηγούμενες υποτιμήσεις της, ούτε αν θα πρέπει να υποτιμηθεί και πάλι, διότι κανένας ποτέ και αξιοπίστα δεν του εξήγησε γιατί υποτιμάται το εθνικό μας νόμισμα και γιατί θα πρέπει να υποτιμηθεί ή να μην υποτιμηθεί περαιτέρω. (Η τηλεόραση, βλέπετε, ασχολείται με πολύ σοβαρότερα θέματα).

● Ο λαός δεν γνωρίζει τι γίνεται — και τι θα γίνει — με τις προβληματικές επιχειρήσεις, διότι κανείς και ποτέ δεν τον έπεισε πόσες, ποιες (και γιατί) από αυτές είναι βιώσιμες, πόσες και γιατί πρέπει να κλείσουν και πόσες και γιατί δεν πρέπει να υπαχθούν στον ειδικό φορέα. Δηλαδή, διότι, ποτέ και κανείς δεν τον έπεισε αν πρέπει και γιατί πρέπει να κοινωνικοποιηθεί η κρίση της οικονομίας.

● Ο λαός δεν γνωρίζει, ακόμη, γιατί πρέπει να πληρώνει για πορτοκάλια που ούτε θα καταναλώσει ούτε θα πουλήσει, γιατί πρέπει να πληρώνει για ροδάκια και βερικόκα που θα πετάξει, γιατί πρέπει να πληρώνει για εισαγωγές κτηνοτροφών (όταν εκατομμύρια στρέμματα μένουν ακαλλιέργητα στη χώρα μας), γιατί πρέπει να πληρώνει για εισαγωγές κρεάτων και τυριών, γιατί πρέπει να αντιμετωπίζει με... «κατανόηση» τις χωματερές, την ανεργία, τους αθρόους (και περιττούς) διορισμούς στο δημοσιοποιημένο τομέα, γιατί πρέπει να προσπαθεί κάθε φορά να μαντέψει τι σκέφτεται η κυβέρνηση για να προσαρμόσει αναλόγως την πορεία του...

● Και το κυριότερο: Ο λαός δεν μπορεί να ενοήσει για ποιο λόγο κυβέρνηση, αντιπολίτευση και Τύπος ασχολούνται τόσο εκτεταμένα και επί μια εβδομάδα για το «αληθές νόημα των δηλώσεων Κίλι» και δεν βρίσκουν μια λέξη να πουν για την οικονομική κατάσταση της χώρας, — λησμονώντας περιέργως ότι η βαρύτητα των «δηλώσεων Κίλι» είναι ε-θέως ανάλογη με την καλή ή κακή οικονομία μας.

● ● ●

ΟΣΟ ΠΙΟ γρήγορα, λοιπόν, ειπωθεί η αλήθεια — ολόκληρη η αλήθεια — στο λαό, τόσο ευκολότερα ο λαός θα βάλει — αν χρειάζεται — πλάτη. Και όσο αργότερα και λιγνά μάθει την αλήθεια, τόσο το χειρότερο και για την κυβέρνηση και για τον τόπο. Χρειάζεται, τάχα, να υπενθυμίσουμε, ότι όταν η αλήθεια δεν έρχεται σαν εξομολόγηση, έρχεται σαν κατάρα;